

а

б

Іл. 7. А. Любченко. Фірмова графіка авіакомпанії (а, б)

Але хіба саме це не є головним і органічним завданням, творчим клопотом художника у вічних пошуках себе у своєму часі?

Проект немовби проклав творчий часовий місток, наповнив майже невловимою духовною сутністю зв'язок з одним із "батьків" того виду діяльності, що тепер зємо графічним дизайном, — Василем Григоровичем Кричевським.

1. Белецкий П. А. Георгий Иванович Нарбут. — Л.: Искусство, 1985.
2. Горбачов Д. Авангард Йогансена. — Львів: Наугілус, 2007.
3. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка. — К.: Наукова думка, 1988.
4. Манько В. Українська народна писанка. — Львів: Свічадо, 2005.
5. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ століття. — К.: Грані-Т, 2006.
6. Лагутенко О. GRAFHEIN ГРАФІКИ. Нариси з історії української графіки ХХ століття. — К.: Грані-Т, 2007.
7. Лагутенко О. Українська книжкова обкладинка першої третини ХХ століття. — К.: Політехніка, 2006.
8. Рубан-Кравченко В. Кричевські і українська художня культура ХХ століття. — К.: Криниця, 2004.
9. Станкевич М. Є. Українські витинанки. — К.: Наукова думка, 1986.

РОДОСЛОВНАЯ ДУХА (Новое измерение творческой энергии великого мастера)

Виталий Шостя

Аннотация. В статье рассматриваются творческо-методические принципы экспериментального дизайнерского проекта, осуществленного в 2010 году студентами мастерской графического дизайна. Источником для проектирования послужили несколько малоизвестных орнаментальных эскизов Василия Григорьевича Кричевского. Цель проекта — через познание глубины энергии мастера, инспирированной староукраинской традицией, выстроить свой взгляд на родовые ценности для их творческого развертывания в новом измерении.

Ключевые слова: ритмично упорядоченные элементы, староукраинские традиции, эстетика авангардных поисков, духовное присутствие, сознательное ограничение пластических средств, формообразование упаковки, урбанистическая среда, фирменная графика, молодая генерация.

GENEALOGY OF SPIRIT (New Dimension of Creative Energy of Great Master)

Vitaly Shostya

Annotation. Then article considers the creative and methodical principles of the experimental design project realized by the students of the studio of graphic design. Several little known ornamental sketches by Vasyl Grygorovych Krychevsky were the source for designing. The aim of the project was to build up-to-date opinion on the ancestral values, to expand them creatively in the new dimension perceiving the depth of the artist's energy which was full of old Ukrainian tradition.

Key words: rhythmically regulated elements, old Ukrainian traditions, aesthetic of vanguard search, spiritual presence, conscious limitedness of plastic means, formation of packing, urban environment, brand-name graphic art, young generation.

УДК

Олександр Храпачов

старший викладач кафедри живопису і композиції НАОМА

Українські художники в сучасному мистецькому середовищі Китаю

Анотація. У статті висвітлюється вплив викладачів Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, які займались педагогічною діяльністю або презентували свою творчість в Китаї упродовж останніх десятиліть, на розвиток його сучасного мистецтва.

Ключові слова: НАОМА, живопис, мистецька школа.

Упродовж останнього півстоліття керівництво китайської держави велику увагу приділяє міждержавним взаємовідносинам, заохочуючи свою молодь їхати навчатись до інших країн, вивчати їхню куль-

Лл. 1. На виставці українських художників у м. Усі, провінція Цзянсу. 2009
У центрі експозиції — графіка А. Чебикіна

набула широких методів творчого самовираження. Бо на початку двадцятого століття, коли там переважала класична китайська графіка (вона виконується й донині на дуже високому рівні), китайські митці не знали такого поняття, як живопис, в європейському розумінні, і не розуміли сенсу цього художнього напрямку. Сьогодні імпресіоністичні тенденції, методи побудови класичної картини, узяті з європейського мистецтва, використовуються у вихованні мистецьких кадрів Піднебесної.

Автором даної статті здійснено аналіз українсько-китайських відносин на підставі власного досвіду. Перебуваючи в Китаї упродовж дев'яти місяців у 2008–2009 рр. та 2012 р., він спілкувався з мистецьким середовищем та поціновувачами мистецтва, мав можливість ознайомитись із сучасним китайським мистецтвом та фондами в художньому інституті та художньому відділенні інституту Тіхуа в Пекіні; відвідати навчальні майстерні різних курсів, в тому числі дипломників цих навчальних закладів, виставки та майстерні провідних художників Китаю в Пекіні та в його області (зокрема в селищі художників, де нараховується близько трьох тисяч митців, якими власноруч збудовані майстерні та галереї; на околиці цього селища, серед кукурудзяного поля, височіє музей сучасного мистецтва, побудований місцевим меценатом, де експонуються виставки найкращих сучасних китайських художників). Мені пощастило ознайомитися з експозицією художнього музею та відвідати мистецький район у центрі Пекіна під назвою “798”, де у приміщеннях величезного покинутого заводу відкрилося близько сотні сучасних галерей та виставкових залів (кожна з галерей спеціалізується на певному напрямку мистецтва, створюючи загальну вражаючу атмосферу творчого середовища), а також майстерні, виставкові зали та поспілкуватися з художниками в містах Шанхаї, Сучжоу, Усі.

Живописній школі Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури китайці приділяють величезну увагу. Наших художників

туру, мистецтво, науку. Щороку до Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури приїжджають китайські студенти. Повертаючись до Піднебесної після захисту дипломів, вони викладають за здобутим фахом у вищих та середніх навчальних закладах або збагачують свої традиційні погляди новими пошуками.

Завдяки цьому живописна культура Китаю

постійно запрошують до Китаю, як на викладацьку роботу, так і для участі у пленерах, для проведення персональних виставок. Були на викладацькій роботі, брали участь у пленерах та експонували свої твори В. Барінова-Кулеба, О. Белянський, С. Брахов, М. Гуйда, Т. Гончаренко, С. Зорук, О. Храпачов, інші професори та викладачі НАОМА. Брали участь у пленерах та експонували свої твори О. Власов, В. Гурін, В. Забашта, А. Зорко, О. Ковальчук, І. Ковтонюк, О. Лопухов, О. Одайник, А. Чебикін, І. Пилипенко, А. Цой, А. Яланський, О. Ясенев та інші.

Персональна виставка Т.Н. Яблонської в Шанхаї експонувалася стараннями її дочки Атаян Гаїане. Ця виставка набула великого розголосу і отримала багато прекрасних відгуків китайських митців та поціновувачів мистецтва. Трохи згодом вийшла в світ чудова книга про художницю, в якій висвітлені усі періоди її творчості. Це перша фундаментальна книга про відому українську художницю була надрукована в місті Ханчжоу за підтримки китайських професорів-художників цього ж міста.

Українські художники приїжджають до Китаю, пишуть живопис — місцеві краєвиди, привносячи своє бачення сприйняття навколишнього середовища, адже митець спроможний заглиблюватись в бачене ним середовище, відчувати його глибину, інтуїтивно здогадуватись про історію. Справжній художник бачить в очах людини цілий всесвіт, про який неможливо повноцінно розповісти словами, але можна відобразити в живопису. Такі твори, які китайці потім бачать на виставках у своїй країні, впливають на них, дають можливість сприймати свій рідний світ інакше. На мою думку, це і є мистецький вплив на самоусвідомлення китайського громадянина. Індивідуальне стилістичне самовираження кожного митця також помітне при спогляданні на полотні.

Індивідуальні творчі властивості кожного українського художника по-своєму впливають на мистецьке середовище Китаю, формуючи нову субкультуру творчого бачення в художніх колах окремо узятих провінцій і міст.

До речі, в селищі художників біля Пекіна є галерея російського мистецтва, в якій представлені твори провідних художників Санкт-Петербурзької академії мистецтв ім. І. Ю. Рєпіна. На території селища також працюють митці з інших держав та культурно-економічно занедбаних провінцій Китаю.

Лл. 2. На відкритті виставки українських художників у м. Усі, провінція Цзянсу. 2009

Зліва направо: Ю (директор галереї), Микола Дудченко, Олена Молчанова-Дудченко, Ганна Кармадонова (генеральний консул України в Шанхаї)

Іл. 3. Фрагмент експозиції виставки українських художників у м. Усі, провінція Цзянсу. 2009

музейних експозиціях, переважає живопис з фотографій, тобто фотографічний реалізм, а не творчо осмислений. Робота з фотографії навіть знаходить схвалення вищого художнього закладу Китаю, але це — їхнє бачення. Тому вони запрошують нас, аби побачити наше мистецтво і навчитися йому, і, можливо мине небагато часу, і вони зможуть досягти такого рівня, що ми будемо вчитися у них.

Міжнародні відносини популяризують українське мистецтво у світі. На сьогоднішній день творчість наших митців поцінується не тільки в Китаї, але й в інших державах, посідаючи провідні позиції. А причина тому — збереження традицій нашої мистецької школи у вищому навчальному закладі України — Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури, адже у своїй діяльності її викладачі ставлять акценти на збереженні традицій живописної школи, закладених фундаторами художнього вузу в 1917 році. Щоправда, мистецька школа упродовж десятиліть трохи змінилась, інтегруючись у нові погляди на мистецтво, але стрижень реалістичного мистецтва залишився і донині. Глибоке вивчення науки, культури, історії і філософії своєї та інших держав надає можливість посісти провідне місце у світовій мистецькій культурі.

УКРАИНСКИЕ ХУДОЖНИКИ В СОВРЕМЕННОМ ХУДОЖЕСТВЕННОМ ПРОСТРАНСТВЕ КИТАЯ

Александр Храпачев

Аннотация. В статье идет речь о влиянии преподавателей Национальной академии изобразительного искусства и архитектуры, которые занимались педагогической деятельностью либо презентовали свое творчество в Китае в течение последних десятилетий, на развитие его современного искусства.

Ключевые слова: НАОМА, живопись, изобразительная школа.

Усі вони створюють нову атмосферу сучасного мистецтва в Китаї. Книги і каталоги активно друкуються і розповсюджуються по економічно стабільних районах КНР.

Велику увагу китайські митці приділяють живописові з фотографії. Наприклад, у нас домінуючим є плернерний живопис, вивчення натурного матеріалу — у них, навіть у фондових

UKRAINIAN PAINTERS IN THE CONTEMPORARY ART SPACE IN CHINA

Aleksandr Khrapachov

Annotation. The article deals with the influence of teachers of the National Academy of Fine Arts and Architecture, who were engaged in pedagogical activity or presented their creativity in China over the past decades, for the development of its contemporary art.

Key words: NAOMA, painting, art-school.

УДК

Володимир Черватюк

доцент кафедри живопису і композиції НАОМА

Портрет в акварельному живопису (Методичні рекомендації)

Анотація. У статті йдеться про досвід викладання на I курсі НАОМА дисципліни “Акварельний живопис”, зокрема на засадах реалістичної школи українського живопису.

Ключові слова: акварель, живопис, навчальна постановка, портрет, етюд.

Практичні завдання з живопису у Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури поділяються на окремі етапи відповідно до навчальної програми та року навчання. Виконання постановок та курсових завдань має забезпечити вивчення живопису як різновиду образотворчого мистецтва. Навчальну програму побудовано за методичною послідовністю, що поетапно ускладнюється і сприяє набуттю студентами професійних навиків.

Програмою першого курсу навчання передбачено практичне виконання зображення голови людини. Як засвідчує педагогічний досвід, з перших завдань і в подальшій роботі студентові необхідно опанувати конструктивне сприйняття форми на основі пластичної анатомії та всіх складових живописної мови.

Студенти факультету образотворчого мистецтва за спеціалізацією “Вільна графіка” та “Графічний дизайн” виконують завдання в техніці акварельного живопису. Основною метою методики викладання акварельного живопису на першому курсі названих відділень є безпосередня допомога студентам з оволодіння способами зображення голови людини (з плечовим поясом), навчання точному, чітко усвідомленому образотворчому вирішенню завдання, налаштування студентів на свідоме художнє мислення.